

Voedselverspilling melk en melkproducten valt mee

Consument trekt zich weinig aan van THT-datum

Het is een misverstand dat veel melk en melkproducten worden weggegooid omdat het óp of óver de THT-datum zou zijn. Uit gegevens van de Zuivelbarometer blijkt dat de meeste mensen zich weinig aantrekken van de houdbaarheidsdatum op melk of melkproducten. Vooral jonge mensen en hoger opgeleiden gooien vaker melk en melkproducten weg als die op of over de datum zijn.

De laatste jaren is er steeds meer aandacht voor voedselverspilling. Het is slecht voor het milieu en voor onze portemonnee. Daarnaast vinden veel mensen verspilling ethisch gezien niet aanvaardbaar als er op andere plaatsen in de wereld voedselschaarste is. Zuivelproducten hebben de naam dat ze relatief veel verspilld worden. Dit zou verklaard kunnen worden door het feit dat deze productcategorie tot onze dagelijkse voeding behoort en omdat verse producten beperkt houdbaar zijn. Daarnaast is het niet altijd gemakkelijk het pak goed leeg te maken, bij yoghurt en vla.

Men gaat er vaak van uit dat consumenten melk en melkproducten weggooien nadat de houdbaarheidsdatum is overschreden. De redactie van VoedingsMagazine vroeg zich af of consumenten ook echt melk en melkproducten weggooien als de houdbaarheidsdatum is bereikt of overschreden en of melk en melkproducten dus wel thuishoren in het rijtje van meest verspillde voedingsmiddelen. Om dit te analyseren is gebruik gemaakt van gegevens uit de Zuivelbarometer.¹ Dit 'Usage&Attitude' onderzoek wordt sinds 1993 uitgevoerd, door de Nederlandse Zuivel Organisatie, onder een representatieve steekproef van Nederlandse burgers van 12 jaar en ouder (n=800). Bij de analyse is ook gekeken of specifieke

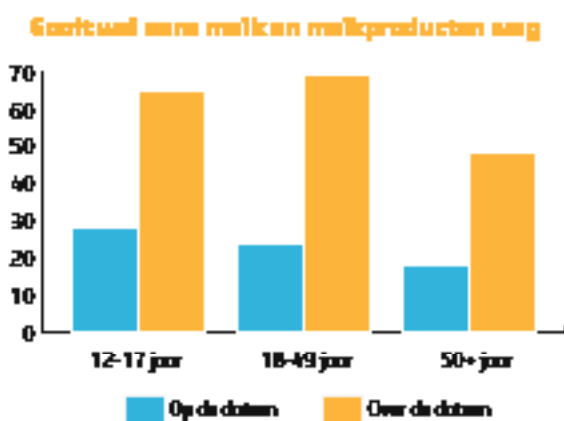
leeftijds- of bevolkingsgroepen meer melk en melkproducten verspillen dan anderen.

Resultaat

Uit de Zuivelbarometer blijkt dat slechts 23% van de 12+-jarigen weleens melk of melkproducten óp de datum weggooit terwijl 62% weleens melkproducten weggooit als het over de datum is. Het aandeel bij 50+-ers is voor het zowel op als over de datum weggooien significant lager. Het lijkt er dus op dat ouderen minder voedsel verspillen.

Naast leeftijd, is ook gekeken naar andere factoren die van invloed zijn op voedselverspilling, zoals inkomen en opleidingsniveau. Significant meer consumenten met een inkomen van € 3.000 en hoger gooien zowel 'op als over de datum'-melk en melkproducten weg. Mensen met een hoger inkomen verspillen dus meer zuivelproducten. Ook significant meer consumenten met een hogere opleiding (HAVO+) gooien 'over de datum' melk en melkproducten weg.

Als melk en melkproducten worden weggegooid, hoe vaak komt dit dan voor? Uit de analyse blijkt dat maar een kleine deel van de consumenten wekelijks zuivelproducten weggooit.

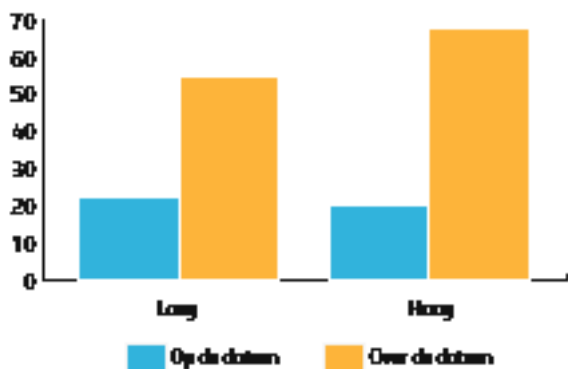

Figuur 1. Weggooien melk en melkproducten naar leeftijd.

Figuur 2. Weggooien melk en melkproducten naar netto gezinsinkomen.

Gooit wel eens melk en melkproducten weg

Figuur 3. Weggoien melk en melkproducten naar opleidingsniveau.

Laatste restjes

De Zuivelbarometer bevat ook een open vraag over hoe men de laatste restjes uit een yoghurt- of vla-verpakking haalt. Vrijwel iedereen die deze producten consumeert (95%) heeft deze vraag beantwoord, variërend van 'rollen en uitknijpen' tot 'laat restje zitten'. Deze antwoorden zijn geaggregeerd tot drie niveaus. Daaruit blijkt dat ruim de helft actief probeert de laatste restjes uit de verpakking te halen. Ook hier blijken 50+-jarigen dit actiever te doen dan de andere leeftijdsgroepen.

Hoger opgeleiden met een hoger inkomen verspillen vaker

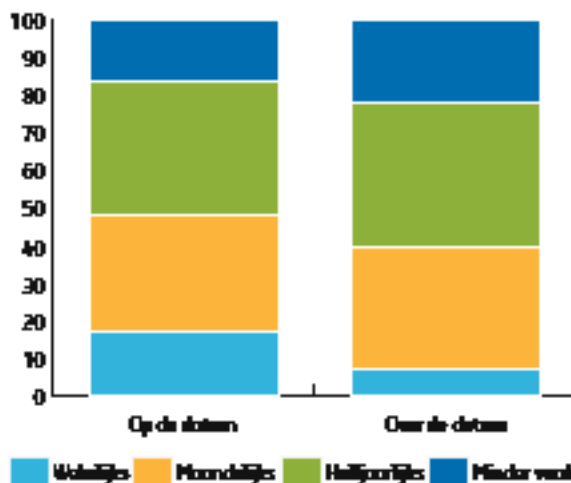
Conclusie

Melk en melkproducten worden wel eens weggegooid en dus verspild. Het is echter een misverstand dat de meeste zuivel wordt weggegooid omdat het óp of óver de THT-datum is. Consumenten die jonger zijn dan 50 jaar gooien meer melk en melkproducten weg dan de oudere generatie. Vooral de hogere inkomens en hoger opgeleiden onderscheiden zich in dit opzicht negatief en gooien vaker melk en melkproducten

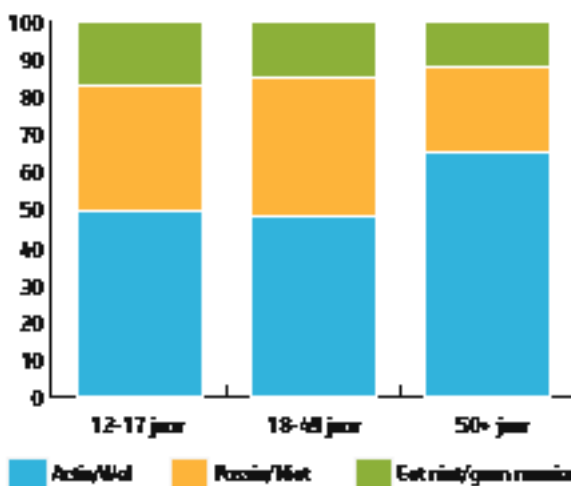
Figuur 6. Icoon op melk en melkproducten

Gooit melk en melkproducten weg

Figuur 4. Frequentie weggoien melk en melkproducten.

Manier van leegmaken melkproductverpakking

Figuur 5. Manier van leegmaken melkproductverpakking naar leeftijd. Geaggregeerd naar actief/passief/niet.

weg als die op of over de datum zijn. Investeren in voorlichting aan deze groepen kan veel resultaat opleveren. De consument blijkt redelijk bewust bezig met het voorkomen van verspilling van melk en melkproducten. Zo geeft maar liefst 65% aan op een of andere actieve manier de yoghurt- of vla-verpakking leeg te maken. Om dit en ander goed gedrag verder te stimuleren, heeft de zuivelindustrie een 'zuinig op zuivel' icoon ontwikkeld voor op het zuivelpak. Het icoon bevat drie tips voor de consument om minder zuivel te verspillen en staat op pakken verse zuivel van Arla Foods en Friesland Campina (Figuur 6).

Ir. Johan Schildkamp (NZO)

Referenties:

1. GfK Zuivelbarometer 18+, NZO November 2014